

سازمان تحقیقات علمی ایران (دانشگاه‌های علوم پزشکی)
Iran Scientific Laboratories Net

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان پژوهش و فناوری

SAFETY DATA SHEET (Lithium tetraborate) تترا بورات لیتیم

بخش ۱: هویت ماده

۱.۱ شناسایی ماده

نام ماده	تترا بورات لیتیم (Lithium tetraborate)
CAS-No	12007-60-2
EC number	234-514-3

بخش ۲: خطرات شناسایی شده

۱.۲ طبقه‌بندی ماده یا مخلوط

طبقه‌بندی براساس 29CFR 1910(OSHA HCS)

GHS07	
Eye Irrit.2A	H319 سبب تحریک جدی چشم می شود.
Skin Irrit.2	H315 سبب تحریک پوست می شود.
STOT SE 3	H335 ممکن است سبب تحریک تنفسی شود.
Acute Tox 4	H302 در صورت خوردن، مضر است.
سایر خطرات طبقه‌بندی نشده: اطلاعات دیگری وجود ندارد.	

۲.۱ اجزای برچسب

اجزای برچسب GHS

این ماده براساس 29CFR 1910(OSHA HSC) طبقه‌بندی و برچسب‌گذاری شده است.

نماد خطر

عبارت نماد	هشدار
------------	-------

عبارات خطر (Hazard statement(s))

ممکن است سبب تحریک تنفسی شود.	H335
سبب تحریک پوست می شود.	H315
سبب تحریک جدی چشم می شود.	H319
در صورت خوردن، مضر است.	H302

عبارات احتیاط (Precautionary statement(s))

دستکش‌های حفاظتی، لباس حفاظتی، حفاظ چشم و حفاظ صورت استفاده شوند.	P280
---	------

در صورت مواجهه چشمی، چشمها را به مدت چند دقیقه با احتیاط بشوئید. در صورت وجود لنزهای تماسی و امکان راحت درآوردن، آن‌ها را از چشم خارج نمایید. به شستن ادامه دهید.	P305+P351+P338
از تنفس غبار، فیوم، گاز، میست، بخارات و اسپری خودداری شود.	P261
در صورت تنفس ماده، مصدوم را به هوای تازه برد و برای تنفس در وضعیت استراحت قرار دهید.	P304+P340
بهصورت قفل شده انبار شود.	P405
ماده یا ظرف محتوی آن را مطابق با قوانین موجود، دفع کنید.	P501
D2B: ماده‌ی سمی که سبب سایر اثرات سمی می‌شود.	طبقه‌بندی براساس استاندارد کانادا (WHMIS)
سلامتی (اثرات حاد)= ۰ قابلیت اشتعال= ۰ خطر فیزیکی= ۱	دسته‌بندی HMIS (درجه‌بندی ۴-۰)
کاربردی ندارند.	۳,۲ سایر خطرات vPvB.PBT نتایج ارزیابی
بخش ۳: اطلاعات در مورد ترکیب /اجزاء	
12007-60-2 Lithium tetraborate	CAS#Description
234-514-3	EC-No

بخش ۴: اقدامات کمک‌های اولیه	
۱,۴ تشریح اقدامات کمک‌های اولیه	
در صورت تنفس: هوای تازه تامین کنید. در صورت نیاز، به مصدوم تنفس مصنوعی بدهید. او را گرم نگه دارید. فوراً به پزشک مراجعه کنید.	
در صورت مواجهه‌ی پوستی: فوراً پوست را بهطور کامل با آب و صابون شسته و آب‌کشی کنید. فوراً به پزشک مراجعه کنید.	
در صورت مواجهه‌ی چشمی: چشم‌های باز را برای چند دقیقه زیر آب جاری شستشو دهید. سپس با پزشک مشورت کنید.	
در صورت خوردن: درمان پزشکی را دریافت کنید.	
اطلاعات برای پزشک	
۲,۴ مهم‌ترین علائم و اثرات حاد و تأخیری: اطلاعات بیشتری در دسترس نیست.	
۳,۴ شاخص مراقبت پزشکی فوری و درمان‌های خاص مورد نیاز: اطلاعات بیشتری در دسترس نیست.	

بخش ۵: روش‌های اطفاء حریق	
۱,۵ ماده‌ی خاموش کننده	
ماده‌ی خاموش کننده‌ی مناسب: این ماده قابل اشتعال نیست. از روش‌های اطفاء حریق که برای محصور کردن حریق مناسبد، استفاده شود.	
۲,۵ خطرات خاص ناشی از ماده یا مخلوط:	
در صورت حریق این ماده، مواد زیر آزاد می‌شوند: اکسید لیتیوم، اکسید برم	
۳,۵ توصیه برای آتش‌نشانان: رسپیراتور (تجهیزات تنفسی) خودتامین پوشیده شود. لباس کامل حفاظتی غیرقابل نفوذ پوشیده شود.	
بخش ۶: اقدامات لازم در زمان نشت و ریزش تصادفی	
۴,۶ احتیاط‌های فردی، تجهیزات حفاظتی و رویه‌های اضطراری:	
تجهیزات حفاظت فردی پوشیده شوند. افراد قادر تجهیزات حفاظت فردی را از محل دور نگهدارند. تهویه‌ی کافی را برای محیط فراهم کنید.	
۵,۶ احتیاط‌های زیست محیطی: اجازه ندهید ماده بدون مجروه‌های دولتی لازم در محیط رها شود.	
۶,۶ روش‌ها و وسایل برای رفع آلودگی و پاکسازی: تهویه‌ی کافی تامین شود. ماده آلوده را به عنوان ماده زائد مطابق با بخش ۱۳ دفع نمایید.	
۷,۶ پیشگیری از خطرات ثانویه: روش خاصی نیاز نیست.	
۸,۶ منابع برای سایر بخش‌ها: برای اطلاع از حمل این ماده، بخش ۷ را ببینید.	
برای اطلاع از وسایل حفاظت فردی، بخش ۸ را ببینید. برای اطلاع از نحوه دفع، بخش ۱۳ را ببینید.	

بخش ۷: حمل و انبار

- ۱,۷ احتیاطات برای حمل اینمن: ظرف را به صورت محکم مهر و موم شده نگهداری کنید. ظروفی که در آنها محکم بسته شده را در محیط سرد و خشک ذخیره کنید. تهویه‌ی کافی را برای محیط فراهم کنید.
- ۲,۷ اطلاعاتی درباره‌ی حفاظت در برابر انفجار یا آتش: این ماده قابل اشتعال نیست.
- ۳,۷ شرایط انبار اینمن شامل مواد ناسازگار: الزامات برای ظروف و اطاق‌ها: الزام خاصی نیاز نیست.
- اطلاعات برای انبار نمودن ماده در انبار مشترک: دور از عوامل اکسید کننده انبار شود. با اسیدها انبار نشود. دور از فلزات قلیایی انبار شود. دور از ایندیریدهای اسیدی انبار شود.
- ۴,۷ سایر اطلاعات درباره‌ی شرایط انبار: ظروف را به صورت مهر و موم شده نگهداری کنید. ظروف به خوبی مهر و موم شده را در شرایط سرد و خشک انبار کنید.

بخش ۸: کنترل‌های مواجهه/حفظ فردی

- ۱,۸ اطلاعات بیش‌تر درباره‌ی طراحی سیستم تهویه: تهویه‌ی موضعی باید متناسب با مواد شیمیایی خطرناک طراحی و متوسط سرعت دهانه‌ی هود حداقل 100 ft/min در نظر گرفته شود.

۲,۸ عوامل کنترل

حدود مجاز مورد نیاز در محیط کار بر اساس الزامات ایران (۱۳۹۱) :-

۳,۸ کنترل‌های مواجهه: تجهیزات حفاظت فردی

روش‌های بهداشتی و حفاظتی عمومی: باید اقدامات پیشگیرانه معمول برای استفاده از مواد شیمیایی دنبال شود. ماده را دور از مواد غذایی و آشامیدنی نگهداری کنید. فوراً تمامی لباس‌های آلوده و کثیف را بردارید. دست‌ها را قبل از استراحت و در پایان کار بشوئید. از مواجهه ماده با چشم‌ها و پوست خودداری شود. شرایط محیط کار ارگونومیک را فراهم سازید.

تجهیزات تنفسی: وقتی غلظت‌های زیادی از این ماده در محیط وجود دارد، از وسیله‌ی حفاظت تنفسی مناسب استفاده نمایید. فیلتر توصیه شده برای استفاده کوتاه مدت:

به عنوان پشتیبانی برای کنترل‌های مهندسی از رسپیراتور دارای کارتريج (USA) N95 (EN 143) یا PE استفاده نمایید. برای مشخص شدن نیاز به استفاده از رسپیراتورهای تصفیه‌ها باید ارزیابی ریسک انجام شود. فقط از وسایل حفاظتی آزمایش شده و مورد تایید استانداردهای دولتی استفاده نمایید.

حفاظت دست‌ها: استفاده از دستکش‌های غیرقابل نفوذ. قبل از استفاده از دستکش‌های حفاظتی، مناسب‌بودن آنها را بررسی کنید. انتخاب دستکش‌های مناسب نه تنها به جنس آنها، بلکه به کیفیت آنها نیز بستگی دارد. اختلاف کیفیت دستکش سازندگان مختلف را باید مد نظر داشت. جنس دستکش‌ها: لاستیک نیتریل، NBR.

مدت زمان نفوذ دستکش: مشخص نشده است.

حفاظت چشم: عینک‌های اینمنی

حفاظت بدن: لباس کار حفاظتی

توجه: در زمینه انتخاب و استفاده از وسایل حفاظت فردی، رعایت کلیه موارد مندرج در "آیین‌نامه وسایل حفاظت فردی" مصوب ۱۳۹۰/۳/۲۱ شورای عالی حفاظت فنی و بهداشت کار ایران، الزامی است.

بخش ۹: خصوصیات فیزیکی و شیمیایی

۱,۹ اطلاعات اساسی خصوصیات فیزیکی و شیمیایی

پودر سفید	ظاهر
بدون بو	بو
مشخص نشده است.	حد آستانه‌ی بو
کاربردی ندارد.	pH

930°C (1706°F)	نقطه‌ی ذوب
مشخص نشده است.	نقطه‌ی جوش
مشخص نشده است.	دماهی تصعید
مشخص نشده است.	قابلیت اشتعال (جامد، گاز)
مشخص نشده است.	نقطه اشتعال
مشخص نشده است.	دماهی آتش‌گیری
مشخص نشده است.	دماهی تجزیه
مشخص نشده است.	دماهی خود اشتعالی
مشخص نشده است.	خطر انفجار
حد پایین: مشخص نشده است. حد بالا: مشخص نشده است.	محدوده‌ی قابل انفجار
مشخص نشده است.	فشار بخار
2.4 g/cm ³ (20.028 lbs/gal)	دانسیته در دماهی 20°C
مشخص نشده است.	دانسیته‌ی نسبی
کاربردی ندارد.	دانسیته‌ی بخار
کاربردی ندارد.	نسبت تبخیر
28.9 g/l	حلالیت در آب در دماهی 20°C
مشخص نشده است.	ضریب تفكیک (n-Octanol/Water)
Dynamic: کاربردی ندارد. Kinematic: کاربردی ندارد.	ویسکوزیته

بخش ۱۰: پایداری و واکنش‌پذیری

۱,۱۰ واکنش‌پذیری: اطلاعاتی شناخته نشده است.
۲,۱۰ پایداری شیمیایی: تحت شرایط توصیه شده برای انبار، پایدار است.
۳,۱۰ تجزیه‌ی حرارتی/شرایطی که باید از آن دوری شود: اگر تحت شرایط مورد توصیه، انبارشده و مورد استفاده قرار گیرد، تجزیه‌ی حرارتی اتفاق نمی‌افتد.
۴,۱۰ واکنش‌های احتمالی خطرناک: با عوامل اکسید کننده قوی واکنش می‌دهد.
۵,۱۰ شرایط اجتناب: اطلاعاتی موجود نیست.
۶,۱۰ مواد ناسازگار: اسیدها، عوامل اکسید کننده، ایندیریدهای اسیدی، فلزات قلیایی
۷,۱۰ محصولات خطرناک حاصل از تجزیه: اکسید لیتیوم، اکسید برم

بخش ۱۱: اطلاعات سمشناسی

۱,۱۱ اثرات سمشناسی
سمیت حاد: خوردن این ماده، مضر است.
- LD50 / LC50
تحریک یا خورندگی پوست: سبب تحریک پوست می‌شود.
تحریک یا خورندگی چشم: سبب تحریک جدی چشم می‌شود.
حساسیت: اثراتی، شناخته نشده است.
اثر موتاژن بر سلول جنسی: اثراتی، شناخته نشده است.
سرطان‌زاوی (Carcinogenicity):
EPA-1: داده‌ها برای ارزیابی سرطان‌زاوی بالقوه انسانی ناکافی است.
سمیت تولید مثل: اثراتی، شناخته نشده است.

		سمیت ارگان‌های خاص هدف - مواجهه‌ی تکراری: اثراتی، شناخته نشده است.
		سمیت ارگان‌های خاص هدف - یک بار مواجهه: ممکن است سبب تحریک تنفسی شود.
		خطر آسپیراسیون: اثراتی، شناخته نشده است.
		سمیت مزمن تا تحت حاد: اثراتی، شناخته نشده است.
		اطلاعات سهم‌شناصی بیش‌تر: بر اساس اطلاعات ما در مورد سمیت حاد و مزمن این ماده به‌طور کامل تحقیق نشده است.
		بخش ۱۲: اطلاعات زیست محیطی
۱,۱۲		سمیت برای آبزیان: اطلاعات تکمیلی بیش‌تری در دسترس نیست.
۲,۱۲		مقاومت و تجزیه‌پذیری: اطلاعات تکمیلی بیش‌تری در دسترس نیست.
۳,۱۲		احتمال تجمع زیستی: اطلاعات تکمیلی بیش‌تری در دسترس نیست.
۴,۱۲		نفوذ در خاک: اطلاعات تکمیلی بیش‌تری در دسترس نیست.
۵,۱۲		اطلاعات زیستی بیش‌تر
		نکات عمومی: از انتقال این ماده به محیط زیست اجتناب کنید. اجازه ندهید ماده به صورت رقیق نشده یا در مقادیر زیاد به آب زیر زمینی، مسیر آب و سیستم فاضلاب برسد. اجازه ندهید ماده بدون مجوزهای دولتی لازم در محیط رها شود.
۶,۱۲		نتایج ارزیابی: vPvB, PBT کاربردی ندارد.
		بخش ۱۳: ملاحظات دفع
۱,۱۳		روش‌های دفع مواد زائد، توصیه: برای دفع صحیح با مراجع قانونی مشورت کنید.
		بسته‌بندی مواد آلووده: باید برطبق الزامات قانونی موجود انجام شود.
		"برای اطلاع از کلیه‌ی ضوابط و قوانین دفع مواد در کشور به قانون مدیریت پسماندها مصوبه ۱۳۸۳ مجلس شورای اسلامی و آئین‌نامه اجرایی قانون مدیریت پسماندها مصوبه ۱۳۸۴ هیات دولت مراجعه شود".
		بخش ۱۴: اطلاعات حمل و نقل
		UN number IMDG- IATA-DOT-ADN
		UN proper shipping name IMDG- IATA-DOT-ADN
		Transport hazard class(es) IMDG- IATA-DOT-AND-ADR
		Packaging group DOT- IATA-IMDG
		خطرات محیطی
		احتیاط‌های خاص برای استفاده کننده
		حمل عمدہ‌ای براساس الزامات Annex II of MARPOL73/78 and the IBC code
		اطلاعات بیش‌تر حمل و نقل DOT آلاینده دریایی (DOT)
		UN "Model Regulation"
-		
خیر		
-		

بخش ۱۵: اطلاعات قانونی

۱,۱۵ قوانین خاص اینمی، بهداشتی و زیست محیطی برای این ماده یا مخلوط:

اجزای برچسب GHS: این ماده بر اساس (OSHA HCS 1910) 29CFR طبقه‌بندی و برچسب‌گذاری شده است.

۲,۱۵ ارزیابی اینمی شیمیایی: برای این ماده انجام نشده است.

۳,۱۵ اطلاعات در مورد محدودیت استفاده: این ماده باید فقط توسط افراد صلاحیت‌دار فنی مورد استفاده قرار گیرد.

۴,۱۵ تصاویر خطر

عبارت نماد: هشدار

۵,۱۵ عبارات خطر

ممکن است سبب تحریک تنفسی شود.	H335
سبب تحریک پوست می‌شود.	H315
سبب تحریک جدی چشم می‌شود.	H319
در صورت خوردن، مضر است.	H302

۶,۱۵ عبارات احتیاط

دستکش‌های حفاظتی، لباس حفاظتی، حفاظ چشم و حفاظ صورت استفاده شوند.	P280
در صورت مواجهه چشمی، چشمها را به مدت چند دقیقه با احتیاط بشوئید. در صورت وجود لنزهای تماسی و امکان راحت در آوردن، آن‌ها را از چشم خارج نمایید. به شستن ادامه دهید.	P305+P351+P338
از تنفس غبار، فیوم، گاز، میست، بخارات و اسپری خودداری شود.	P261
در صورت تنفس ماده، مصدوم را به هوای تازه برد و برای تنفس در وضعیت استراحت قرار دهید.	P304+P340
به صورت قفل شده انبار شود.	P405
ماده یا ظرف محتوی آن را مطابق با قوانین موجود، دفع کنید.	P501

بخش ۱۶: سایر اطلاعات

تاریخ تهیه	پاییز ۱۳۹۵
به سفارش	معاونت پژوهش و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری - شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران (شاعا)
تهیه‌کننده	دکتر محمدعلی اسداللهی و مهندس مهدی کمالی (اعضاء هیات علمی دانشگاه اصفهان) و دکتر محمدصادق علیائی (عضو هیات علمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)
تاییدکننده	خانم مهندس شهلا طاهری (کارشناس ارشد بهداشت حرفه‌ای دانشگاه علوم پزشکی اصفهان)
منابع و مأخذ	کارشناس طرح Alfa Aesar: 2015 کتاب حدود مجاز مواجهه‌ی شغلی با عوامل زیان‌آور در ایران (ویرایش ۱۳۹۱)
نکات مهم	۱- اطلاعات ارائه شده در این سند با هدف اطلاع‌رسانی و افزایش آگاهی عمومی نسبت به خطرات استفاده از مواد شیمیایی تهیه و در دسترس عموم قرار گرفته است. ۲- اطلاعات موجود در این سند براساس برگه‌های اطلاعات اینمی ارائه شده توسط شرکت‌های معتبر تولیدکننده در دنیا است که منابع اصلی آن در قسمت منابع و مأخذ آورده شده و در مواردی براساس استانداردهای موجود در داخل کشور، بومی‌سازی شده است. ۳- در تهیه این سند تلاش شده تا این اطلاعات با نهایت دقت از زبان اصلی به زبان فارسی برگردانده شود. ۴- تهیه کنندگان و تاییدکنندگان این سند هیچ‌گونه مسئولیتی را درخصوص عواقب احتمالی ناشی از استفاده از این اطلاعات نمی‌پذیرند. بدیهی است در صورت هرگونه تغییر در اطلاعات علمی این سند، لازم است از نسخه اصلاح شده به روز آن استفاده شود.

برگه‌ی اطلاعات اینمی حاضر، به سفارش شبکه آزمایشگاه‌های علمی ایران (شاعا) در قالب طرح پژوهشی توسط دانشگاه

اصفهان تهیه شده است و کلیه حقوق مادی و معنوی آن متعلق به این دو نهاد می‌باشد.